

Grøngødning i økologiske Aronia

Et demonstrationsprojekt skal vise, om det er muligt at dyrke økologisk buskfrugt ved brug af grøngødning og derved undgå import af ikke-økologisk organisk gødning

✍ Hanne Lindhard,
HortiAdvice,
hlp@hortiadvise.dk

📷 Martha Gram og Hanne Lindhard

Økologisk produktion af buskfrugt kan være en udfordring rent dyrkningsmæssigt. Det gælder også Aronia, der er udfordret af, at planterne er meget følsomme for konkurrence med ukrudt, samt at mekanisk ukrudtsbekæmpelse skader de overligt liggende rødder og kan give en kraftig udbyttenedgang. Samtidig er Aronia kvælstofkrævende. Permanent dækning af jorden med for eksempel plastic eller organisk materiale forhindrer en tilfredsstillende tilførsel af kvælstof og kan samtidig give skader fra mus og mosegrise.

For at sikre økologiske avlere af buskfrugt større dyrkningssikkerhed og bedre rentabilitet demonstrerer vi i et projekt mulighederne for at dyrke kvælstofkrævende buskfrugt – i dette eksempel Aronia – ved brug af grøngødning og derved undgå import af ikke-økologisk organisk gødning som eksempelvis gylle. Desuden går vi efter at have minimal jordbearbejdning i buskrækken.

Demonstration

I foråret 2022 anlagde vi på Vibevadgaard ved Lejre et demonstrationsforsøg i en ung, økologisk plantning af Aronia etableret som toårs planter i foråret 2020. Formålet er at undersøge om

dyrkning af kvælstofsamlede planter i buskrækken og mobil grøngødning fra kørebanen kan opfylde Aronias behov for kvælstofgødning kombineret med behovet for renholdelse af ukrudt i buskrækken. Hidtil er der anvendt gylle som gødningskilde i plantagen. Virkningen af grøngødningens næringsstoftilførsel på kulturens vækst og udbytte følges over tre år. Desuden følger vi humus- og næringsstofindholdet i jorden samt plantetilgængeligt mineraliseret kvælstof (Nmin) forår og efterår.

Erfaringer fra 2022

2022, som var første høstår, var en

Høst af unge økologisk dyrkede buske af Aronia hos Henrik Byrial, Vibevadgaard i Lejre. Bemærk den tætte bestand af permanente grøngødningsplanter i kørebanen.

Kørebanen med en blanding af kællingetand, hvidkløver, rødkløver og lucerne i blomstrende Aronia er slået. Det afklippede materiale blev revet ind i buskrækken i nogle af behandlingerne.

Maskinhøstede økologisk Aronia til industri.

meget tør sæson i demonstrationsplantagen. Den lavtvoksende kløverart jordkløver havde en dårlig etablering og blev derfor omsået i august med humlesneglebælg. Vi søgte og fik dispensation til at anvende konventionelle frø til forsøget, idet det er vanskeligt at skaffe økologiske frø af specielle kløverarter. Bladanalyser viste, at kvælstofniveauet – som forventet – var højest i behandlingerne med gylle. De kvælstofsamlede planter til grøngødning var nemlig nysåede og endnu ikke veletablerede. Bladanalyser viste også, at indkast af grøngødning kombineret med nedfræsning gav det højeste kaliumindhold i bladene.

Udbyttet var forholdsvis lille, cirka 1,5 tons pr. hektar, men det var forventet i første høstår. Virkningen af behandlingerne på udbyttet vil først kunne ses næste år, idet blomsterknopperne til næste års høst sker i sensommeren. ■

Demonstrationsforsøg

- I demonstrationsforsøget med Aronia indgår behandlinger med mikrøkløver og jordkløver i buskrækken.
- I kørebanen er der sået en blanding af kællingetand, hvidkløver, rødkløver og lucerne.
- I buskrækkerne demonstreres forskellige metoder til renhold og gødskning. Hidtil er der i plantagen anvendt gylle til gødskning.